

B. OSOBITNÁ ČASŤ

K čl. I

K bodu 1

Navrhovaná úprava je východiskovým bodom k zmene financovania neštátnych zariadení poradenstva a prevencie, ktoré boli doposiaľ financované z výnosu dane z príjmov fyzických osôb, a ich nastavenie na financovanie zo štátneho rozpočtu podľa zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov. Predmetná úprava spresňuje, ktoré školy a školské zariadenia sú financované podľa uvedeného zákona.

K bodu 2

Legislatívno-technická úprava v nadväznosti na úpravu odkazov v bode 1.

K bodu 3

Návrh reflektuje zmenu financovania neštátnych zariadení poradenstva a prevencie a poskytovanie finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre tieto poradenské zariadenia rovnako ako sa v súčasnosti financujú zariadenia poradenstva a prevencie v zriaďovateľskej pôsobnosti regionálnych úradov školskej správy.

K bodu 4

Keďže predmetom návrhu je úprava financovania neštátnych zariadení poradenstva a prevencie, bolo by opodstatnené ich uviesť aj v doterajšom § 1 ods. 7 zákona č. 597/2003 Z. z. Tento krok by však zároveň bol nesystémový, keďže už podľa účinného znenia § 130 ods. 7 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov „Zariadenia poradenstva a prevencie, ktorých zriaďovateľom je orgán miestnej štátnej správy v školstve, poskytujú deťom, žiakom, zákonným zástupcom alebo zástupcom zariadenia, zamestnancom škôl a školských zariadení odborné činnosti podľa odseku 1 bezplatne.“. Z uvedeného vyplýva, že voči neštátnym zariadeniam poradenstva a prevencie už v súčasnosti neexistuje obmedzenie na požadovanie úhrady za vykonávanie odborných činností.

A keďže sa v § 1 ods. 7 zákona č. 597/2003 Z. z. v zmysle vyššie uvedeného nedopĺňajú neštátne zariadenia poradenstva a prevencie vzhľadom na to, že možnosť úhrady vyplýva už z existujúcich ustanovení zákona č. 245/2008 Z. z., to isté platí aj vo vzťahu k neštátnym základným školám, stredným školám a povinnému predprimárnemu vzdelávaniu v neštátnych materských školách – na základe § 3 písm. a) a c) a § 144 ods. 1 písm. b) a c) zákona č. 245/2008 Z. z., pričom na súkromné a cirkevné školy sa obmedzenie nevzťahuje.

Preto nie je opodstatnené „duplicitne“ ponechať obdobnú úpravu aj v zákone č. 597/2003 Z. z. a preto sa odsek navrhuje vypustiť. Teda v konečnom dôsledku aj pri vypustení príslušného odseku bude zachovaný po obsahovej stránke súčasný stav.

K bodu 5

Legislatívno-technická úprava v nadväznosti na vypustenie legislatívnej skratky „regionálne školstvo“.

K bodom 6 a 9

Cieľom je v súvislosti so zmenou financovania neštátnych zariadení poradenstva a prevencie určiť zdroje ich financovania a účel použitia týchto zdrojov. Vychádza sa pritom z obdobnej konštrukcie, ako je použitá pri zdrojoch financovania škôl, pričom sú uvedené len tie zdroje, ktoré sú relevantné pre zariadenia poradenstva a prevencie.

K bodu 7

Úprava súvisí s financovaním neštátnych zariadení poradenstva a prevencie zo štátneho rozpočtu a vymedzuje účel použitia pridelených finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu.

K bodu 8

Legislatívno-technická úprava v nadväznosti na vloženie nového odseku (bod 6).

K bodu 10

Legislatívno-technická úprava v nadväznosti na vypustenie legislatívnej skratky „regionálne školstvo“.

K bodu 11

Navrhovaná úprava súvisí s vplyvom zmeny financovania neštátnych zariadení poradenstva a prevencie na rozpočtovanie finančných prostriedkov v kapitole ministerstva. V dôsledku uvedenej skutočnosti sa samostatne upravuje určovanie objemu finančných prostriedkov pre zariadenia poradenstva a prevencie.

K bodu 12

Úprava súvisí s tým, že sa novelou nastavujú osobitné východiská financovania zariadení poradenstva a prevencie vo všeobecnosti.

K bodu 13

Cieľom navrhovanej úpravy je určiť v zákone východiskové údaje, ktoré sa použijú pri výpočte finančných prostriedkov pre zariadenia poradenstva a prevencie vo všeobecnosti. Pri výpočte objemu finančných prostriedkov sa bude vychádzať z počtu detí, ktorým bola poskytnutá odborná činnosť zariadením poradenstva a prevencie. Zároveň sa budú zohľadňovať aj výkony odborných činností poskytnutých príslušným zariadením za uplynulý školský rok. Zohľadňovanie výkonov reflektuje to, že rôzne činnosti majú rôznu nákladovú náročnosť.

K bodu 14

Vzhľadom na to, že neštátne zariadenia poradenstva a prevencie budú financované zo štátneho rozpočtu, je potrebné určiť spôsob a podmienky prideľovania a poskytovania finančných prostriedkov pre tieto neštátne zariadenia zo štátneho rozpočtu.

Východiskom pre odseky 1 až 3 je konštrukcia ustanovení o financovaní súkromných škôl modifikovaná na potreby zariadení poradenstva a prevencie. Východiskom pre odseky 4 a 5 je konštrukcia ustanovení § 4 ods. 7 a 9.

K bodu 15

Navrhovaná úprava súvisí s financovaním neštátnych zariadení poradenstva a prevencie zo štátneho rozpočtu a vypracovaním správy o hospodárení, keďže v tejto súvislosti je opodstatnená úprava náležitostí správy o hospodárení rovnako, ako sa vzťahujú na súkromné školy a cirkevné školy.

K bodu 16

Návrh reflektuje na potrebu upraviť objem finančných prostriedkov vyčlenený pre účelovo určené nenormatívne výdavky, ktorých objem sa každoročne navyšuje na základe reálnych potrieb (napr. platby cez špecifiká). Tá vznikla aj v dôsledku zákona č. 182/2023 Z. z., ktorým sa navýšil objem finančných prostriedkov poskytovaných podľa § 6b zákona č. 597/2003 Z. z. na príspevok na výchovu a vzdelávanie detí materských škôl.

Tento príspevok sa poskytuje na základe počtu detí, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné, a podľa počtu detí, ktoré sú členmi domácnosti, ktorej členovi sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi, a sumy životného minima pre jedno nezaopatrené dieťa. Uvedenou novelou sa upravil objem finančných prostriedkov pripadajúcich z 43,75 % sumy životného minima na 60 % sumy životného minima pre deti, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné a z 15 % sumy životného minima na 30 % sumy životného minima pre deti v hmotnej núdzi.

K bodu 17

Legislatívno-technická úprava v nadväznosti na vloženie nového odseku do § 5.

K bodu 18

Navrhovaná úprava spresňuje povinnosť regionálneho úradu školskej správy rozpísať finančné prostriedky pre školské zariadenia vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti pridelené aj podľa § 5 (t. j. vo vzťahu k štátnym zariadeniam poradenstva a prevencie).

K bodom 19 a 20

V súvislosti so zmenou financovania neštátnych zariadení poradenstva a prevencie zo štátneho rozpočtu a nie z výnosu dane z príjmov fyzických osôb je uvedené ustanovenie súvisiace so zberom dát na účely rozdeľovania a poukazovania výnosu dane z príjmov obciam nadbytočné a navrhuje sa vypustiť.

K bodu 21

Uvedená úprava súvisí so zmenou financovania neštátnych zariadení poradenstva a prevencie.

K bodu 22 a 23

V súvislosti so zmenou financovania neštátnych zariadení poradenstva a prevencie sa rozširujú skutkové podstaty pokút podľa § 8b aj na ich zriaďovateľov.

K bodu 24

V nadväznosti na zmenu financovania neštátnych zariadení poradenstva a prevencie sa navrhuje, aby ministerstvo v rámci dohodovacieho konania so zriaďovateľom zariadenia poradenstva a prevencie malo možnosť prideliť finančné prostriedky aj pre tieto zariadenia.

K bodu 25

Prechodným ustanovením je potrebné zohľadniť zmenu financovania neštátnych zariadení poradenstva a prevencie aj vo vzťahu k údajom, ktoré sa použijú na výpočet normatívneho finančného príspevku na roky 2024 až 2026 zo štátneho rozpočtu pre tieto zariadenia.

Pri uvedených údajoch pre potreby financovania zariadení poradenstva a prevencie nepôjde o osobné údaje o fyzickej osobe.

V prechodnom ustanovení sa upravuje sankcia za poskytnutie nesprávnych údajov pre potreby financovania zariadení poradenstva a prevencie alebo ich neposkytnutie v zákonom určenej

lehote spôsobom určeným ministerstvom vo vzťahu k § 8b ods. 1 písm. a) šiestemu bodu a písm. g) zákona č. 597/2003 Z. z.

K čl. II

Úprava súvisí so zmenou financovania cirkevných zariadení poradenstva a prevencie a súkromných zariadení poradenstva a prevencie. Zmena financovania bude spočívať vo vyňatí financovania neštátnych zariadení poradenstva a prevencie, ktorým obce a samosprávne kraje poskytovali finančné prostriedky z výnosu dane z príjmov fyzických osôb a nastavenie ich financovania zo štátneho rozpočtu.

V prechodnom ustanovení sa upravuje sankcia za poskytnutie neúplných údajov pre potreby financovania zariadení poradenstva a prevencie spôsobom určeným ministerstvom vo vzťahu k § 37a ods. 6 zákona č. 596/2003 Z. z.

Pri uvedených údajoch pre potreby financovania zariadení poradenstva a prevencie nepôjde o osobné údaje o fyzickej osobe.

K čl. III

Pri výpočte objemu finančných prostriedkov pre zariadenia poradenstva a prevencie sa bude vychádzať z počtu detí, ktorým bola poskytnutá odborná činnosť zariadením poradenstva a prevencie, ale aj z výkonov odborných činností poskytnutých príslušným zariadením za uplynulý školský rok.

Z tohto dôvodu budú zariadenia poradenstva a prevencie do Centrálného registra detí, žiakov a poslucháčov vkladať údaj o rozsahu odborných činností, ktorý deťom alebo žiakom poskytl; tento údaj nie je osobným údajom o fyzickej osobe.

K čl. IV

Účinnosť sa navrhuje dňom vyhlásenia, keďže zákon má byť prílohou 4. žiadosti o platbu z Plánu obnovy a odolnosti SR a je potrebné operatívne ešte v priebehu roka 2023 včas zabezpečiť údaje na financovanie neštátnych zariadení poradenstva a prevencie zo štátneho rozpočtu v roku 2024. Teda celý systém má nadobudnúť účinnosť ešte v roku 2023 s tým, že zmena sa nedotkne financovania na zostávajúcu časť roka 2023.